

Protokoll fört vid pleniföredragning
Regeringskansliet
Allmänna byrå, Rk1

Närvarande

KS – MP – NF - WV

Frånvarande

CG – TA – MN

Justerat

Omedelbart

Ordförande

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Föredragande

Minister

Mats Perämaa

Protokollförare

Jurist

Camilla Hägglund

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 14

Regeringens proposition med förslag till ändring av 30 §
självstyrelselagen för Åland.

ÅLR 2018/5130

78 Rk1

Landskapsregeringen beslöt tillstålla justitieministeriet utlåtande enligt **bilaga 1**.

Bilaga 1

Datum 5.7.2018 Dnr ÅLR 2018/5130

Justitieministeriet
Pb 25

00023 STATSRÅDET
Janina.groop-bondestam@om.fi
Justitieministeriet@om.fi

Hänvisning

Kontaktperson

Ärende

**BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM UTKAST TILL
REGERINGENS PROPOSITION MED FÖRSLAG TILL
ÄNDRING AV 30 § SJÄLVSTYRELSELAGEN FÖR
ÅLAND**

Synpunkter på den nu föreslagna ändringen

I propositionsutkastet föreslås att 30 § 11 punkten i självstyrelselagen för Åland, i vilken föreskrivs om konsumentrådgivningen på Åland, ändras så att magistraten ersätts med Konkurrens- och konsumentverket från den 1 januari 2019. Enligt 30 § punkt 11 självstyrelselagen gäller att de uppgifter som enligt lagstiftningen om konsumentrådgivning ankommer på magistraterna ska i landskapet skötas av landskapsmyndigheterna i enlighet med avtal mellan landskapet och staten.

I propositionen föreslås att 30 § 11 punkten i självstyrelselagen för Åland ändras så att magistraterna ersätts med Konkurrens- och konsumentverket, eftersom konsumentrådgivningsuppgifterna överförs till Konkurrens- och konsumentverket från och med den 1 januari 2019.

Propositionen hänför sig till regeringspropositionen om överföring av konsumentrådgivningsuppgifterna från magistraten till Konkurrens- och konsumentverket och är avsedd att bli behandlad i samband med den. Regeringspropositionen om överföring av konsumentrådgivningsuppgifterna bereds vid arbets- och näringsministeriet.

Enligt 69 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland kan lagen inte ändras eller upphävas annat än genom överensstämmande beslut av riksdagen och lagtinget. Besluten ska i riksdagen fattas i den ordning som gäller vid ändring eller upphävande av grundlag, dvs. på det sätt som föreskrivs i 73 § i grundlagen, och i lagtinget med en majoritet om minst två tredjedelar av de avgivna rösterna. Den föreslagna ändringen av självstyrelselagen för Åland har samband med reformerna av statsförvaltningen. Av denna anledning föreslås det att lagförslaget behandlas i brådskande ordning på det sätt som föreskrivs i 73 § 2 mom. i grundlagen.

Övriga synpunkter

Landskapsregeringen konstaterar att bestämmelsen om skattegottgörelsen i 49 § självstyrelselagen för Åland bör ändras samtidigt i syfte att säkerställa utfallet av skattegottgörelsen även efter det att landskapsreformen trätt ikraft. Även grundlagsutskottet (GRUU 26/2017 rd) pekar på behovet av brådskande åtgärder och anger följande:

”Grundlagsutskottet konstaterar att det inte kan föreskrivas om landskapsavdraget på det föreslagna sättet såvida det inte sörs för att bortfallet av skattegottgörelsen kompenseras. Enligt grundlagsutskottet kan bortfallet av skattegottgörelsen temporärt ersättas genom rikets egna kompenseringsåtgärder på det sätt som det föreslås i propositionen. Enligt propositionsmotiven har Ålandsdelegationen lyft fram den möjligheten att delegationen i anslutning till beslutet om skattegottgörelse konstaterar hur stor skattegottgörelsen skulle vara om man vid uträkningen inte skulle beakta den av social- och hälsovårdsreformen föranledda förhöjningen av inkomstskatten. Ett sådant förfarande kan trots dess inofficiella natur i praktiken fungera som grund för kompenseringsåtgärderna till landskapet.

Grundlagsutskottet understryker att bortfallet av skattegottgörelsen inte utgör en verkning som hör till de normala variationerna i rikets skattepolitik och att de ekonomiska relationerna mellan landskapet och riket ska ordnas genom reglering i självstyrelselagen för Åland. Det ovan beskrivna arrangemanget kan sålunda endast under viss, kort tid kompensera för bortfallet av skattegottgörelsen. Frågan måste regleras på korrekt sätt så snabbt som möjligt. Av konstitutionella skäl ser grundlagsutskottet det som nödvändigt att social- och hälsovårdsutskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande där riksdagen förutsätter att regeringen snabbt skrider till åtgärder för att göra bestämmelserna om skattegottgörelse förenliga med självstyrelselagen för Åland (utskottets förslag till uttalande).”.

Mot bakgrund av det ovan angivna konstateras att justitieministeriet, finansministeriet och landskapsregeringen bör samverka så att i samband med denna proposition även vidtas de nödvändiga justeringarna av § 49 i gällande självstyrelselag.

Slutsatser

Landskapsregeringen anser att den brådskande ändringen av självstyrelselagens 49 § som grundlagsutskottet efterlyser bör göras samtidigt som den av justitieministeriet nu föreslagna ändringen av 30 §. Denna komplettering av propositionen bör tas fram av justitieministeriet i samarbete med finansministeriet och landskapsregeringen. I övrigt har landskapsregeringen inga invändningar mot förslaget till proposition och räknar med att inga förändringar i sak sker vad avser konsument-rådgivningen.

Minister

Mats Perämaa

FÖR KÄNNEDOM:

Statsminister Juha Sipilä

Minister Anne Berner

Självstyrelsepolitiska nämnden

Statssekreterare Martti Hetemäki, Finansministeriet